

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟΝ ΜΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΝ

Του 'Αριστοτ. Βαλαωρίτου

ΣΥ τὸ γνωρίζεις, Ἀχιλλεῦ !... Ἀπ' τὰ μικρά μου χρόνια
 Πουλὶ περίχαρο, τρελλό, μέσ' ἕξ τ' ἀναπνευστῆμά μου
 Μοῦβρεν ὁ πόνος τὴν καρδιά, κ' ἔχει πού με τ' ἀηδόνια
 Εἶξ' ἀρχινήσει νὰ πετῶ καὶ μετὸ λάλημά μου
 Νὰ χῶνω μὴ σταλαματιά γλυκάδα κ' ἀρμονία
 Μέσα ἕξ τοῦ κόσμου τὴ χαρὰ πού μετὰ τὴ κύματά της
 Μ' ἔβρεχε, μ' ἐπελάγανε, — ἔκει πού ἄλλη καρμιά
 Μαύρη φροντίδα, συλλογὴ μὲ τὰ βαρεῖα φτερά της
 Δέ μου συγγένισε τὸ νοῦ παρὰ πῶς νὰ χορτάσω
 Γλυκὲ μου φίλε, τὴ ζωὴ καὶ πῶς νὰ ξεδιψάσω...
 Μιά νύχτα ἕξ τὴν ἀστροφειγιά, πούπαϊζα μοναχὸ μου
 Μ' ἕνα λουλούδι δροσερὸ καὶ τῶδεῖχνα ἕξ τ' ἀστέρια
 Μὲ περφηάνα ἀπόκρηψι, πλακόνει ἕξ τὸ πλευρὸ μου
 Βουβῆς ὁ χάρος κ' ἀσπλαχνιὸς νῦν τ' ἀραξεῖ ἀπ' τὰ χέρια...
 Μοῦ τίκρηψε βαθεῖα στὴ γῆ... μ' ἐβύτηψε σιμὰ του...
 Μ' ἔκαμε νυχτολούλουδο, μ' ἔκαμε κυπαρίσσι...
 Ὀλόγυρά μου ἐκόρηψε τὰ νεκρολιβανά του
 Καὶ μ' ἔξευγάφωσε σκληρὰ μ' ἕνα του ρημοκλήσι...
 Δέ βλέπεις πῶς μαραινωμα ὁ τοῦ χάρου μου τ' ἀγῶγι
 Καὶ πῶς κάθε μου λάλημα γίνεται μοιρολόγι ;...
 Γλυκὲ μου φίλε, μέρισσε... Μὴ μοῦ ζητεῖς τραγοῦδια,
 Στὸν ἴσμιον μου δὲ θὰ ναύρηξ μαγατίνα λουλουδία
 Οὔτε παιγνίδια οὔτε χαράεις... θάυρηξ ἐνὰ λυχνάρι
 Ἐτοιμοθάνατο, φτωχὸ, θυμμένο ἕξ τὸ χορτάρι
 Που κρηβὲ κάθε μνημὰ μου καὶ λιποθυμημένη
 Τὴ νεκρικὴ τὴ λάμπη του... Οἱ μαῦροι οἱ πεθαμένοι
 Σὲ τέτοιο ἥλιο πάντα ζοῦν. Κι' αὐτὴ τους τὴν ἀχτίδα
 Φωτίζουνη τὴ νύχτα τους καὶ αἴωζουνη τὴν ἐλπίδα
 Π' ὦραν τὴν ὥρα πνίγεται μὲς ἕξ τὸν καταποτήρα.
 Τοῦ κόσμου ποῦνα ἀχάριστος... ὦ ! δὲ θὰ μείνη στείρα !
 Θὰ ζωντανέψη μὴ φορὰ κ' ἀπὸ τὰ μνηματὰ μας
 Θ' ἀστράφη πάλα δόλωφο τοῦ γλυκοχάραγμα μας...
 Γλυκίμου φίλε, πρόφτασε καὶ εἶξε λίγο λάδι
 Στὸ πενιχρὸ λυχνάρι μας... τρέξει καὶ σὺ ἕξ τὸν Ἄδη.
 Τὰ πεθαμμένα κόκκαλα μ' ἐμὲ νὰ προσκυμνήσις...
 Λησμόνησε τοὺς ζωντανούς... Σ' τὸν κόσμο μὴν ἐλπίσις...
 Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Ἰουνίου 1868 Ἄριστοτέλης Βαλαωρίτης

ΤΩ ΦΙΛΩ Α. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗ

Ἡ ἀπάντησις

ΣΕ κοιμητῆρι μὲ καλεῖς, ἀηδόνι πικραμένο,
 Νὰ τραγοῦδῆσωμε μαζῆ, νὰ γίνωμε ζευγάρι.
 Ἡ πίκρα μ' ἔκανε βουβῶ, εἶμαι κερὶ σθυμμένο,
 Φωνὴ καὶ λάμπη χάθηκαν ὁ χάρος πρὶν μὲ πάρη...
 Τραγοῦδ' ἀηδόνι σπλαχνικὸ τὸ θλιβερὸ σκοπὸ σου,
 Καὶ τῶν νεκρῶν ναυοῦριζε τὸν ὕπνο μοναχὸς σου !
 Σὲ κοιμητῆρι μὲ καλεῖς ! Δὲν εἶν' θανάτου χώρα
 Κ' ἡ δύστηνη πατρίδα μας ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὅτε τὴν ἀκρή ;
 Βρίσκει κανένα ζωντανὸ σ' αὐτοὺς πού ζοῦνε τώρα ;
 Γιὰ κείνους πού πεθάνανε καὶ ζοῦν μὴ χύνης δάκρυ...
 Κλάψε τοὺς μαύρους ζωντανούς πού στὴ ζωὴ σαπίζουν
 Ὅπου τὸν ἥλιο κλέβουνη καὶ τὸ σκοτάδι ἀξίζουν.
 Ἐμένα μὴ μὲ προσκαλεῖς, εὐγενικό μου ἀηδόνι.
 Λαλιά δὲν ἔχουν οἱ νεκροὶ ἀνίσως ζῶ ἀκόμα,
 Ζῆ τὸ κορμὶ μου μοναχά, μὴ ἡ ψυχὴ μου λυώνει,
 Μὰ ἡ ψυχὴ ἀπέθανε καὶ κλείσθηκε τὸ στόμα,
 Τραγοῦδ' ἀηδόνι μοναχὸ, τραγοῦδα στὰ κλαδιά σου,
 Καὶ ζύπνησε τοὺς ζωντανούς μὲ τὴ γλυκεῖα λαλιά σου.
 Θάραφες πῶς σοῦ ζήτησα χαράς ὅτε τὸ χεῖρ τραγοῦδι...
 Δὲν τὴν γνωρίζω τὴ χαρὰ ὅτε τὸ χεῖρ ἀπλώνω
 Νὰ μοῦ φιλέψῃς δροσερὸ, μαγατίνα λουλουδία !
 Αὐτὸ μορεῖ τὸ μνημὰ μου νὰ στὸ ζήτησι μόνο...
 Δὲν πῶς δὲν ἔχουν οἱ νεκροὶ λουλουδία σάν πεθάνω
 Ἄν θέλῃς στελεῖ μου τὸ κει' ἐδῶ τι νὰ τὸ κάνω !

ΕΝΩ Ὁ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΕΤΗΓΑΝΙΖΕ...

Τὰ κάτωθι ἀνέκδοτα δείχνουν πῶς ἐσκέπτοντο
 καὶ πῶς ἐνεργοῦσαν οἱ γιγαντομάχοι τοῦ 1821.
 Τὸ θέρος, λοιπόν, τοῦ 1822 ὁ πρόεδρος τοῦ
 Ἐκτελεστικοῦ Θάνας Κανακάρης τηγάνιζε μοναχὸς του στὸ Ἄγρος
 τὸ ψάρι, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἐγευματίε. Ἐξάρνα ὁμοῦ παρουσιάζε-
 ται μπροστῶς τοῦ ὁ τότε φρούραρχος Ἀκροκορίνθου, — ἀποσιωπόμεν
 σκοπίμως τὸ ὄνομά του — καὶ τοῦ λείε λαχανασιμένος καὶ τρομα-
 γμένος :
 — Τοιμάσου, ἀρχοντά, νὰ φύγωμε, γιατί μὰς πλίκωσε ἡ τουρκιά...
 — Καὶ τὸ κάστρο τὸ τὴ κάμτατε, μορε ; τὸν ρωτᾷ ὁ Κανακά-
 ρης, ἐνωθὸν τὴν Ἀκροκορίνθου.
 — Τώρα κατὰ κάστρο, ἀπαντᾷ ὁ φρούραρχος. Τὸ παρατήσαμε
 οἱλοι μας τὴ νύχτα καὶ ἴθθα νὰ στὸ εἰπῶ !
 Ὁ Κανακάρης ἀκούγοντας τέτοιο πράγμα ἔγινε θηρίο.
 — Ἐχεις μοῦτρα καὶ τὸ λές ἀκόμα, μορε ; ἐφώνησε. Καὶ συγ-
 χροῦνος σήκωσε τὸ τηγάνι, μέσα στὸ ὁποῖο τοῖσιρίζαν τὰ ψάρια
 καὶ τὸ κατέβασε στὰ μοῦτρα τοῦ φρούραρχου !
 Ὁ φρούραρχος στὸ χάλι πού ἴταν βγήκε ἀμέσως στὴν αὐλὴ τοῦ
 Κανακάρη καὶ ἠτύοκτόνησε, συσθανθεῖς τὸ λάθος του καὶ τὴν
 ἐντροπήν του !...

ΠΟΥ ΠΑΣ, ΡΕ ΡΗΓΑ :

Ὁ Κολοκοτρώνης φουρτισμένος γιὰ τὸ πέρασμα τῆς στρατιάς
 τοῦ Δράμαλι ἀμαχητεῖ πρὸ τὰς παρόδους τῶν Γερανίων, ἀρχισε
 νὰ ριχνετα ὁ ὅποιον εὗρισσε μπροστὰ τοῦ εὐρισκόμενος στὸν
 Ἀχλαδόκαμπο. Μεταξὺ τῶν ἄλλων συνάντησε καὶ τὸν Ρήγαυ Παλα-
 μῆγιον, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ἐπίσης ἀποχωρήσει τῶν Γερανίων πρὸ τῆς
 ἐμφανίσσεως τῆς τουρκικῆς στρατιάς. Ὁ Κολοκοτρώνης ἀντικρῶζον-
 τας αὐτὸν δὲν κρατήθηκε καὶ τοῦ φώναξε :
 — Που πάς, ρε Ρήγα ; Τὴ ἐπήρηξ τὸν κόσμο στὸ λαϊμὸ σου φωνά-
 ζοντας φευγάτε, χαθῆραμε, πλίκωσε ἡ Τουρκία ; Τὴ νὰ σοῦ κάνω,
 καίμνε ;... Νάχρηξ χάρι στὸ λάδι τοῦ πατέρα σου ἀλλοῦως θὰ σοῦ
 τὸ ἐκορὰ τὸ κεφάλι !...
 Μὲ τὴν φράσιν «τὸ λάδι τοῦ πατέρα σου» ὁ Κολοκοτρώνης ἐνο-
 νοῦσε τὸ μυστήριον τοῦ βαπτισματος, τὸ ὁποῖον τὸν συνέδεε μὲ τὸν
 πατέρα τοῦ Ρήγα...
 Ὁ Παλιός

Τὸν κόσμο τὸν ἀχάριστο, μοῦ λές, νὰ παραιτήσω
 Καὶ τὸ πτωχὸ καντῆλι μὴ νὰ ρίξω λίγς λάδι !
 Τὸν κόσμο ! ἢ πῶς μὴ πόρεσα σιτηγὴ μ' αὐτὸν νὰ ζήσω ;
 Ἄς ! σβῆς τὸ λυχνάρι μου στῆς νύχτας τὸ σκοτάδι !
 Λάδι σταλιά δὲ μοῦμνε... τῶρη φωτιά ποιμένα !
 Δὲν θέλω φῶς στὸν τάφο μου, δὲν θέλω φῶς κανένα
 Τὸ περιγέλιο τῶν νεκρῶν αὐτὸ τι νὰ τὸ κάνω ;
 Χιλιάδες ἥλιο δὲν μοροῦν νεκροῦ ν' ἀνοῖξουν μάτι.
 Ἐδῶ τὸ ἤθελα τὸ φῶς ; τὸ ἤθελα ἐπάνω !
 Ἄς λείψη ἀπ' τὸ ὕστερο τοῦ τάφου μου κρηββάτι
 Τὴ λάμπη ὅπου ἔχουσε στὸ Θῆμο, στὸ Μιλῶνη,
 Ὅλοι τὴν βλέπουνε, αὐτοὶ δὲν τὴν βλέπουν μόνοι...
 Καὶ τεῖνε ἕνα ὄνομα κανένας σάν πεθάνη ;
 Σημάδι κάθε μαροῦ, σιγματιά τοῦ φθόνου,
 Που ἕνα στόμα τὸ φιλεῖ καὶ τ' ἄλλο τὸ δαγκάνει !
 Ἐνα κορμιά σάβανο πού κλέβουμ τοῦ χρόνου !
 Καὶ τεῖνε ἕνα ὄνομα ; παιδιὸν ἀλφειβατάρι,
 Ἡ κρίσι πού μὰς κάνουνε στοῦ τάφου τὸ λιθάρι... ;
 Βλέπεις, δὲν ἔχω τὴν ψυχὴ σάν ἄλλους φλογισμένη
 Ἄετοῦ φτερά δὲν μοῦδσαν γιὰ ν' ἀναβῶ ἀπάνω
 Ἀπὸ ψηλά νὰ κρημνισθῶ στὸν τάφο πού προοιμένει...
 Καὶ ἔξω δτι γίνομαι γιὰ πάντα σάν πεθάνω.
 Τὸ μνημὰ μου ἀγνώριστο ἴν μείνη, δὲν μὲ βλάττει !
 Δέ θέλω τὸν ἱστορικὸ, τὸ ψεύτη νεκροθάπτη !
 Ἄχ' ἄλλα ἤθελα νὰ εἰπῶ καὶ ἄλλα τῶρα γράφω
 Σὺ μὴ μ' ἀκοῖς, ἀηδόνι μου, τραγοῦδα τὸ σκοπὸ σου...
 Μνημόνευε τοῦ Ρήγα μὰς τὸ πονεμένο τάφο,
 Καὶ βλέπε τοῦ Βλαχάβα σου τὴ χώρα στ' ὄνερο σου...
 Τραγοῦδ' ἀηδόνι σπλαχνικὸ, τραγοῦδα στὰ κλαδιά σου,
 Καὶ ζύπνησε τοὺς ζωντανούς μὲ τὴ γλυκεῖα λαλιά σου.

Ἀχιλλεὺς Παράσχος